

รายงานการประชุม
คณะทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของเสีย
ที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
ครั้งที่ 1-1/2552

วันที่ 18 มีนาคม 2552 เวลา 13.30 - 16.30 น.
ห้องประชุม 204 ชั้น 2 กรมควบคุมมลพิษ

ผู้มาประชุม

1. นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์ ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
2. นายสมนึก ชาตะศิริกุล ผู้ทำงาน
นักวิชาการศุลกากร ระดับชำนาญการ
สำนักสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร
3. นางสาวชานชนิษฐ์ อัมพูประภา ผู้ทำงาน
นักวิชาการพาณิชย์ ระดับชำนาญการ
สำนักมาตรการทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ
4. นางสาวทัศนีย์ บริบูรณ์ ผู้ทำงาน
สมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมจัดการของเสียและวัสดุเหลือใช้
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
5. นายบัณฑิต วงศ์สีลโชติ ผู้ทำงาน
รองประธานคณะกรรมการระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
6. นางสาวธีราพร วิริวุฒิก ผู้ทำงานและเลขานุการร่วม
ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
7. นายภัทรพล ลิ้มภักดี ผู้ทำงานและเลขานุการร่วม
ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
สำนักบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม
8. นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์ ผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ระดับชำนาญการ
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดภารกิจ)

1. นางพรสุภา วิชาสุข

ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม
กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวสมพร พยุงศักดิ์สถาพร

นักวิชาการศุลกากร ระดับชำนาญการ
สำนักพิกัตอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

2. นางสาวพรภัทร โกมลหทัย

นักวิชาการศุลกากร ระดับชำนาญการ
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร

3. นางสาวสุกัญญา ใจชื่น

คณะกรรมการกฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4. นายรังสรรค์ คำราชา

เจ้าหน้าที่กฎระเบียบและการค้าระหว่างประเทศ
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

5. นายภัทรพล ตูลารักษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ระดับชำนาญการ
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

6. นางสาวมกรา ทัพพุน

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ระดับปฏิบัติการ
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

วาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล ที่ 2/2551 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2551

นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์ ประธานคณะทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัตอัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากมติคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล ครั้งที่ 1-1/2551 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2551 เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัตอัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 หน่วยงาน คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมศุลกากร กรมการค้าต่างประเทศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ร่วมเป็นคณะทำงาน และให้เจ้าหน้าที่ส่วนบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ สำนักบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม และเจ้าหน้าที่ส่วนของเสียอันตราย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ คณะทำงานฯ มีหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงการกำหนดบัญชีรายชื่อ พิกัตอัตราศุลกากร และแนวทางการควบคุมสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จ ภายใน 6 เดือน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอนุสัญญาบาเซล คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นๆ พิจารณา จัดทำข้อมูลรายการของเสียอันตรายที่ควบคุมตามกฎหมายแห่งชาติ ภายใต้อนุสัญญาบาเซล เพื่อแจ้งต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาบาเซล ตามข้อ 3 ของอนุสัญญาบาเซล รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานต่อ

คณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลเป็นประจำทุกเดือน โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งคำสั่งคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ที่ 2/2551 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2551 แต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและเชิญจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมในคณะทำงานฯ ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2551 พร้อมทั้งได้จัดทำทำเนียบคณะทำงานฯ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดชื่อ ตำแหน่ง และสถานที่ติดต่อของผู้แทนหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานแล้วเสร็จ

มติที่ประชุม รับทราบคำสั่งคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล ที่ 2/2551 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2551 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและทำเนียบคณะทำงานฯ

วาระที่ 2 เรื่องเสนอให้ที่ประชุมทราบ

2.1 บัญชีรายชื่อของเสียอันตรายและของเสียอื่นที่ควบคุมและห้ามการเคลื่อนย้ายข้ามแดนในปัจจุบัน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและของเสียอื่น โดยกระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานผู้อำนาจได้กำหนดรายการของเสียอนุสัญญาบาเซล ภาคผนวก 1 เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ในหมวดของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2538 ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกและแก้ไขให้เป็นตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2543 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 22 กันยายน 2546 ตามมติที่ประชุมใหญ่ภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 4 และ 6 ตามลำดับ ซึ่งกำหนดของเสียตามภาคผนวก 8 แทนภาคผนวก 1 ของอนุสัญญาบาเซล รวมทั้งได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 26 มกราคม 2549 เพื่อกำหนดรายการของเสียเพิ่มเติมตามมติที่ประชุมใหญ่ภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 7 ดังนั้นผู้นำเข้าส่งออกของเสียเคมีวัตถุ (ของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล) ต้องขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ยกเว้นผู้ผลิตของเสียเคมีวัตถุตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ไม่ต้องยื่นขออนุญาตผลิตและไม่ต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายตามประกาศประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2543 ทั้งนี้มีหลักในการดำเนินงานโดยแบ่งของเสียออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

(1) ของเสียอันตรายที่ควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนตามอนุสัญญาบาเซล ได้แก่ ของเสียอันตรายตามภาคผนวก 1 ของอนุสัญญาบาเซล เว้นแต่ที่ไม่เข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ระบุในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาฯ และของเสียที่ไม่อยู่ในข่ายของเสียอันตรายตามภาคผนวก 1 ของอนุสัญญาฯ แต่ได้รับการนิยามหรือได้รับการพิจารณาว่าเป็นของเสียอันตรายโดยกฎหมายภายในของภาคีผู้ส่งออก ผู้นำเข้า หรือผู้ถูกนำผ่านแดน สำหรับประเทศไทยได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายหลักในการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล

(2) ของเสียอันตรายที่ห้ามการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ได้แก่ แบตเตอรี่ใช้แล้วหรือแผ่นธาตุที่อยู่ในแบตเตอรี่ใช้แล้ว ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 6/2536 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2536

(3) ของเสียอื่นที่ควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ได้แก่ (3.1) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วและชิ้นส่วนอุปกรณ์หรือส่วนประกอบของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว ได้รับการกำหนดโดยกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ในบัญชี ข ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 22 กันยายน 2546 ซึ่งผู้นำเข้าต้องขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมและปฏิบัติตามเงื่อนไขประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องเงื่อนไขการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 13 กันยายน 2550 แต่ผู้ผลิต ผู้มีไว้ในครอบครอง ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าจำนวนไม่เกิน 2 เครื่อง ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องยื่นขออนุญาตและไม่ต้องขึ้นทะเบียน และ (3.2) เศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตาม ได้รับการกำหนดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตการนำเข้าในราชอาณาจักรตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 112) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2539 และกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งกระทรวงพาณิชย์ที่ 281/2541 ลงวันที่ 14 กันยายน 2541 มอบอำนาจการอนุญาตการนำเข้าให้กระทรวงอุตสาหกรรม ดังนั้นการนำเข้าเศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตนำเข้า เศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 21 มกราคม 2551 และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตให้นำเศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 28 มกราคม 2551

(4) ของเสียอื่นที่ห้ามการเคลื่อนย้ายข้ามแดน ได้แก่ (4.1) ยางรถที่ใช้แล้ว ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำยางรถที่ใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2546 และ (4.2) แท่งเชื้อเพลิง (Refuse derived fuel) ตามมติคณะกรรมการประสานงานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2546 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2546

มติที่ประชุม รับทราบ

2.2 ปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาและข้อพิจารณาเกี่ยวกับการจำแนกของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลภายใต้กฎหมายภายในประเทศ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาและข้อพิจารณาเกี่ยวกับการจำแนกของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลภายใต้กฎหมายภายในประเทศ ดังนี้

(1) การกำหนดของเสียตามอนุสัญญาบาเซลมีการกำหนดทั้งประเภทของเสียที่ถูกควบคุมตามภาคผนวก 1 รายการของเสียที่มีลักษณะอันตราย ตามภาคผนวก 8 และรายการของเสียที่ไม่ครอบคลุมตามอนุสัญญาบาเซล ตามภาคผนวก 9 รวมทั้งยังกำหนดประเภทลักษณะอันตราย ตามภาคผนวก 3 เพื่อให้สามารถทดสอบความเป็นอันตรายของของเสียได้ในกรณีที่มีปัญหา ในขณะที่ปัจจุบันประเทศไทยกำหนดเฉพาะของเสียอันตรายในภาคผนวก 8 ของอนุสัญญาบาเซลเท่านั้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา อาทิ

(1.1) กรณีการขอนำเข้าหม้อแปลงไฟฟ้าใช้แล้วที่มีความเข้มข้นของสาร PCBs น้อยกว่า 50 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม จะเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุ “ลำดับที่ 19” หรือ “ลำดับที่ 43” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 22 กันยายน 2546 ทำให้เกิดข้อสงสัยในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งหากพิจารณาตามภาคผนวก 1 ของอนุสัญญาบาเซลควบคู่กันจะเห็นว่าของเสียดังกล่าวเป็นของเสียที่ต้องควบคุมตามรายการ Y10 ของเสียที่เป็นวัสดุและสิ่งของซึ่งมีหรือปนเปื้อนด้วยสารประเภท PCBs โดยทันที ไม่ว่าจะมีความเข้มข้นของสาร PCBs เท่าใดก็ตาม

(1.2) การขอนำเข้า Cleaned glass cullet from cathode rays tube ระหว่างปี 2547-2550 นั้น กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาว่าเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุ “ลำดับที่ 20” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 ดังกล่าวและไม่เข้าข่ายเป็นของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล เนื่องจากถือว่าเป็นของเสียในรายการ B1110 ตามอนุสัญญาบาเซล ดังนั้นผู้นำเข้าต้องขออนุญาตการนำเข้าของเสียดังกล่าวตามกฎหมายภายในประเทศแต่ไม่ต้องแจ้งและไม่ต้องได้รับการยินยอมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนตามอนุสัญญาบาเซล

(1.3) กรณีเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หมวดยกเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว และกำหนดเงื่อนไขในการนำเข้าตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่องเงื่อนไขการอนุญาตให้นำเข้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 13 กันยายน 2550 และตามอนุสัญญาบาเซล รายการ A1180 ของเสียประเภทเศษหรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุ ลำดับที่ 19

(1.4) ความไม่ชัดเจนการพิจารณาของเสียในภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซลบางรายการ เช่น “B1100” อาจมีความเป็นอันตรายใกล้เคียงกับ Aluminium Dross และ salt slag ซึ่งเมื่อสัมผัสกับอากาศหรือน้ำทำให้เกิดก๊าซพิษตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการพิจารณาของเสียตามหลักเกณฑ์สหภาพยุโรป ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับลักษณะความเป็นอันตรายในภาคผนวก 3 ของเสียอันตรายประเภทที่ 9 รหัส H10 ให้ก๊าซพิษเมื่อสัมผัสกับอากาศหรือน้ำ ตามอนุสัญญาบาเซล

(1.5) การที่ไม่สามารถจำแนกลักษณะและสมบัติของของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล ซึ่งควบคุมตามภาคผนวก 1 ภาคผนวก 8 และรายการของเสียที่ไม่ครอบคลุมตามภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซล โดยการพิสูจน์ลักษณะอันตราย 14 ประเภท ตามภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาบาเซล ขณะที่ประเทศไทยได้กำหนดของเสียอันตรายไว้ในรายชื่อวัตถุอันตราย บัญชี ข หมวดยของเสียเคมีวัตถุ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 และต้องมืองค์ประกอบของวัตถุอันตรายในปริมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 โดยน้ำหนัก หากเกินจะถือว่าเป็นของเสียอันตรายซึ่งไม่สอดคล้องกับการจำแนกและพิสูจน์ลักษณะอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล และการพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่เป็นของเสียอันตรายตามภาคผนวก 2 ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2548

(2) การขาดความเชื่อมโยงกับอนุสัญญาระหว่างประเทศอื่น เช่น สาร PCBs ตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ กำหนดให้มีการเลิกใช้สารดังกล่าว ซึ่งประเทศไทยในฐานะภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้กำหนดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 และกำหนดให้เลิกใช้ PCBs รวมถึงเครื่องมือ เครื่องใช้

ที่มีสาร PCBs เป็นส่วนประกอบด้วย ภายในปี พ.ศ. 2555 ขณะที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าของเสียที่มีความเข้มข้นของสาร PCBs น้อยกว่า 50 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ถูกกำหนดให้เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หมวดของเสียเคมีวัตถุ “ลำดับที่ 19” และ “ลำดับที่ 43” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมายขึ้นในทางปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และอนุสัญญาบาเซล

(3) การกำหนดของเสียเคมีวัตถุตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลนั้น มิได้มีการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรไว้ชัดเจน ทำให้ยากแก่การควบคุมติดตามตั้งแต่ต้นทางและจากสถิติการนำเข้าของเสียอันตรายพบว่าการนำเข้าของเสียเคมีวัตถุซึ่งเป็นของเสียอันตรายที่ต้องควบคุมตามอนุสัญญาบาเซล เข้ามาในประเทศไทยโดยมิได้รับอนุญาต เช่น พบการนำเข้าของเสียที่เป็นตัวทำลายอินทรีย์อื่นๆ นอกจากชนิดฮาโลเจนเต็ด จำนวน 17,891 กิโลกรัม จากสมาพันธรัฐสวิส 2,220 กิโลกรัม จากญี่ปุ่น 11,960 กิโลกรัม จากสิงคโปร์ 3,708 กิโลกรัม และจากสหรัฐอเมริกา 3 กิโลกรัม “พิกัด 3825.49.00” ซึ่งของเสียดังกล่าวเข้าข่ายเป็นของเสียเคมีวัตถุ “ลำดับที่ 39” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 22 กันยายน 2546

นอกจากนี้ ประชาชนได้ตั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมให้หน่วยงานที่ประสบปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายที่นอกเหนือจากฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมแลกเปลี่ยนให้ที่ประชุมทราบด้วย ซึ่งที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง สรุปได้ดังนี้

1. นายบัณฑิตฯ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการตรวจปล่อยสินค้าของกรมศุลกากรว่าผู้ตรวจปล่อยอาจไม่มีความเข้าใจต่อแก๊เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนิ ค.ศ. 2002 ของของเสียอันตรายและเสนอให้มีเจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจเปิดตู้สินค้าและเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบว่าสอดคล้องตามรายการพิกัดฯ ที่ขอนำเข้าหรือไม่

2. นายสมนึกฯ ผู้แทนกรมศุลกากร ได้รายงานที่ประชุมทราบเกี่ยวกับการใช้ระบบ Paperless เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นำเข้าโดยผู้นำเข้าต้องแสดงพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่ขอนำเข้าผ่านระบบคอมพิวเตอร์ และมีระบบ Profile ตรวจสอบรายการสินค้าที่ขอนำเข้า โดยระบบ Profile จะช่วยคัดกรองสินค้าจากรายละเอียดของสินค้าที่ผู้นำเข้าบันทึกลงในระบบ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่จะกำหนดให้ระบบทำการบล็อกใบขนสินค้าขาเข้า เพื่อให้ผู้นำเข้านำสินค้านำมาผ่านการตรวจสอบก่อน

3. นางสาวสมพรฯ ผู้แทนกรมศุลกากร ได้เสนอให้มีการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการและยา เป็นต้น เพื่อตรวจสอบสินค้านำเข้าในประเภทที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่มีอำนาจที่ต้องรับผิดชอบ

4. นายภัทรพลฯ ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมว่าการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอสำหรับมาตรการป้องกันการนำเข้าของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมาย เนื่องจากขึ้นอยู่กับผู้นำเข้าว่าแจ้งรายการสินค้าตามพิกัดฯ ไต หากแจ้งเป็นพิกัดฯ ที่ไม่ควบคุมก็อาจได้รับการยกเว้นการตรวจเปิดตู้สินค้าได้

5. ประธานเสนอให้กรมศุลกากรเพิ่มความถี่ในการสุ่มตรวจเปิดตู้สินค้าให้มากขึ้น ทั้งนี้ กรณีที่ต้องขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบก็สามารถดำเนินการได้ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และเห็นควรให้กรมศุลกากรนำข้อสังเกตของที่ประชุมใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

วาระที่ 3 เรื่องเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

3.1 แผนการดำเนินงานของคณะทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแผนการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ซึ่งประกอบด้วย (1) การแต่งตั้งคณะทำงานฯ แจกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งผู้แทน และรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดประชุม (2) จัดประชุมคณะทำงานฯ จำนวน 6 ครั้ง ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เดือนสิงหาคม 2552 (3) จัดทำข้อมูลรายการของเสียอันตรายที่ควบคุมตามกฎหมายแห่งชาติ เพื่อแจ้งต่อสำนักเลขาธิการฯ และ (4) สรุปผลการดำเนินการเสนอต่อคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลพิจารณา ภายในเดือนตุลาคม 2552 ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแผนงานดังกล่าวแล้ว เห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มเติมรายละเอียดกรอบที่จะเสนอให้คณะทำงานฯ พิจารณาในการประชุมแต่ละครั้งด้วย และเนื่องจากอำนาจหน้าที่ของคณะทำงานฯ ต้องพิจารณาจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงการกำหนดบัญชีรายชื่อและพิกัดอัตราศุลกากรและแนวทางการควบคุมสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551 ซึ่งขณะนี้ใกล้จะครบกำหนดเวลาการดำเนินงานดังกล่าว จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำข้อเสนอขอขยายเวลาการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ต่อคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบกรอบแผนการดำเนินงานของคณะทำงานฯ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบที่จะเสนอให้คณะทำงานฯ พิจารณาในการประชุมแต่ละครั้ง มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำข้อเสนอขอขยายเวลาการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ต่อคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลต่อไป

3.2 ข้อเสนอการปรับปรุงบัญชีรายชื่อและกำหนดพิกัด อัตราศุลกากรสำหรับของเสียที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.2.1 รายการของเสียที่ควรกำหนดห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับการกำหนดห้ามนำของเสียอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักรตามข้อ 4 ของอนุสัญญาบาเซล จำนวน 5 รายการ คือ (1) ของเสียที่เป็นวัสดุหรือสิ่งของซึ่งมีหรือปนเปื้อนด้วยสารประเภท โพลีคลอริเนทเตดไบฟีนิล (สารพีซีบี) และ/หรือโพลีคลอริเนทเตดเทอร์ฟีนิล (สารพีซีที) และ/หรือโพลีโบรมิเตดไบฟีนิล (สารพีบีบี) (2) ของเสียประเภทเศษหรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่มีส่วนประกอบ ซึ่งได้แก่

แก้วจากหลอด Cathode-ray และ Activated glass อื่นๆ และของเสียแก้วจากหลอดแก้ว Cathode-ray และ Activated glass อื่นๆ (3) แบตเตอรี่ชนิดตะกั่ว-กรด ทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์และแยกส่วน และของเสียประเภทแบตเตอรี่ที่ยังไม่ได้แยกประเภท (4) ของเสียแอสเบสตอส (Waste asbestos) ในรูปฝุ่น (Dusts) และเส้นใย (Fibres) และ (5) ของเสียที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยสารใดๆ ของสารโพลีคลอริเนทเต็ด ไดเบนโซ-ฟิวแรน (Any Congenitor of Polychlorinated dibenzo-furan) หรือสารโพลีคลอริเนทเต็ด ไดเบนโซ-ไดออกซิน (Any Congenitor of Polychlorinated dibenzo-dioxin) เนื่องจากพบปัญหาอุปสรรค และข้อพิจารณาเกี่ยวกับการจำแนกของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลภายใต้กฎหมายภายในประเทศ ตามข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมเสนอให้ที่ประชุมทราบแล้วตามวาระที่ 2.2 โดยอาจดำเนินการใน 2 ทางเลือก คือ (1) ทางเลือก 1 อาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 กำหนดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ซึ่งห้ามผลิตและนำเข้า ยกเว้นการส่งออกและมีไว้ในครอบครอง เนื่องจากมีข้อดีคือครอบคลุมสินค้าวัตถุอันตราย แต่มีข้อจำกัดคือต้องผ่านขั้นตอนความเห็นชอบจากคณะกรรมการวัตถุอันตราย ซึ่งหากคณะกรรมการฯ เห็นชอบแล้วต้องนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมลงนามในประกาศและลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และ (2) ทางเลือก 2 อาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 เนื่องจากมีข้อดีคือครอบคลุมสินค้าทุกประเภท แต่มีข้อจำกัดคือต้องผ่านขั้นตอนความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี ซึ่งใช้เวลาอย่างน้อย 180 วัน ในการดำเนินการจนได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องมีเหตุผลประกอบว่าผู้ประกอบการไม่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินการดังกล่าว

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. นายบัณฑิตฯ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย รับจะนำข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยว่าจะได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร และจะนำเสนอให้ที่ประชุมทราบในการประชุมครั้งต่อไป

2. ประธานได้รายงานข้อมูลเกี่ยวกับของเสียแอสเบสตอสชนิด crysotile เพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่าของเสียดังกล่าวเพิ่งได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารเคมี (ด้านเทคนิค) ให้บรรจุในรายชื่อสารเคมีที่ต้องดำเนินการตามกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าภายใต้อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ (PIC List) ดังนั้นกรมควบคุมมลพิษจึงเสนอให้กำหนดห้ามนำเข้าของเสียแอสเบสตอสทุกชนิดเข้ามาในราชอาณาจักร อย่างไรก็ตาม เห็นควรให้นำข้อมูลจากผู้ประกอบการตามข้อเสนอของผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกอบการพิจารณาด้วย

3. นางสาวชานชนิษฐ์ฯ ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ เสนอให้กำหนดห้ามนำเข้าของเสียอันตรายตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 (ทางเลือกที่ 2) เนื่องจากครอบคลุมสินค้าได้กว้างกว่าทางเลือกที่ 1 และที่ผ่านมาได้มีกรณีที่กำหนดห้ามนำเข้าของเสียอื่นโดยอาศัยพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวแล้ว อาทิ ยางรถที่ใช้แล้ว เศษพลาสติก เป็นต้น

4. นายภัทรพลช ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ซึ่งกำหนดว่ากรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น จึงไม่ขัดข้องหากใช้ทางเลือกที่ 2 สำหรับกรณีของเสียประเภทเศษหรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว ซึ่งมีข้อเสนอให้นำเข้าอุปกรณ์ที่มีหลอดแก้ว CRT เป็นส่วนประกอบลำดับที่ 1.1.2 1.1.24 1.2.2 และ 1.2.24 ตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 13 กันยายน 2550 ซึ่งในประกาศฯ ดังกล่าวระบุพิกัตอัตราศุลกากร 85.28 เป็นจอ Monitor โดยไม่ได้จำแนกว่าเป็นจอชนิด CRT หรือ LCD ดังนั้นหากกำหนดห้ามนำเข้าจอ Monitor ตามพิกัตฯ 85.28 ทั้งหมดอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการได้ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีผู้นำเข้าซึ่งเป็นโรงงานประกอบโทรทัศน์ขอให้นำเข้าจอชนิด CRT เข้ามาเพื่อผลิตโทรทัศน์ที่มีคุณภาพระดับกลางแล้วส่งออกไปต่างประเทศทั้งหมด ดังนั้นจึงเสนอให้ผู้แทนกรมศุลกากรตรวจสอบพิกัตอัตราศุลกากร ว่ามีการจำแนกจอชนิด CRT และ LCD หรือไม่ ทั้งนี้หากมีการจำแนกชนิดสามารถกำหนดห้ามนำเข้าเฉพาะพิกัตฯ ได้ และหากมีข้อมูลเพียงพอให้กำหนดห้ามนำเข้าของเสียอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย โดยอาศัยทางเลือกที่ 2 มีความจำเป็นต้องถอนรายการของเสียดังกล่าวออกจากพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ด้วย

5. ประธานได้มอบหมายให้ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งดำเนินงานใกล้ชิดผู้ประกอบการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกของเสียอันตราย ปริมาณของเสียอันตรายที่มีการนำเข้าส่งออก วัตถุประสงค์ของการขอนำเข้า ปริมาณของเสียที่เหลือจากกระบวนการผลิตในประเทศ และประเด็นปัญหาที่ผ่านมา เพื่อให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบในหลักการกำหนดรายการของเสียที่ควรห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 (ทางเลือกที่ 2) โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กรมศุลกากร และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

2. มอบหมายให้ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยนำเสนอรายการของเสียที่ควรกำหนดห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการและรายงานให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

3. มอบหมายให้ผู้แทนกรมศุลกากรตรวจสอบพิกัตอัตราศุลกากรของจอ Monitor ว่ามีการจำแนกจอภาพชนิด CRT และ LCD หรือไม่ และรายงานให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

4. มอบหมายให้ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรมตรวจสอบจำนวนผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกของเสียอันตราย ปริมาณของเสียอันตรายที่มีการนำเข้าส่งออก วัตถุประสงค์ของการขอนำเข้า ปริมาณของเสียที่เหลือจากกระบวนการผลิตในประเทศ ประเด็นปัญหาที่ผ่านมา รายงานให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

3.2.2 การปรับปรุงบัญชีรายชื่อของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เนื่องจากข้อเสนอการปรับปรุงบัญชีรายชื่อของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติมในวาระนี้ สอดคล้องกับข้อเสนอรายการของเสียที่ควรกำหนดห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามวาระที่ 3.2.1 ซึ่งต้องรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงยังไม่มีผลการพิจารณาในวาระนี้

3.2.3 การกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรของของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรของของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากสำนักเลขาธิการอนุสัญญาบาเซลได้ร่วมกับสำนักเลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) กำหนดพิกัดอัตราศุลกากรโดยใช้ระบบฮาร์โมนไนซ์ ค.ศ. 2002 (2002 Harmonized System Nomenclature including wastes and hazardous wastes) ของของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลซึ่งมีจำนวนประเภทพิกัดอัตราศุลกากร 6 หลัก 44 รายการ เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาและตรวจสอบรายชื่อพิกัดระบบฮาร์โมนไนซ์ ค.ศ. 2002 พบว่ายังไม่ครอบคลุมรายการของเสียอันตรายทั้งหมดในบัญชีของเสียตามภาคผนวก 8 ของอนุสัญญา เช่น ของเสียแอสเบสตอส กากน้ำมันดิน ซากแบตเตอรี่ รวมทั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ข้อจำกัดเกิดจากการที่ของเสียอันตรายหลายประเภทไม่มีประเภทพิกัดฯ เฉพาะ ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถจำแนกปริมาณการนำเข้าที่เป็นของเสียออกจากสินค้าใหม่ได้ กรมควบคุมมลพิษพิจารณาแล้วจึงเสนอให้กรมศุลกากรพิจารณากำหนดพิกัดอัตราศุลกากรหรือรหัสสถิติของของเสียเคมีวัตถุตามข้อเสนอกำหนดห้ามนำเข้าของเสียอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักรและข้อเสนอการปรับปรุงบัญชีรายชื่อของเสียเคมีวัตถุตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการใช้ประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบการนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายเข้ามาในและออกไปนอกราชอาณาจักรและป้องกันการลักลอบนำของเสียอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักรอย่างผิดกฎหมาย เพื่อจะได้นำเสนอคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลพิจารณาให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาปรับปรุงบัญชีรายชื่อของเสียเคมีวัตถุหรือรายการที่ควรห้ามหรือควบคุมการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักรต่อไป

ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง โดยมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. นางสาวสมพรฯ ผู้แทนกรมศุลกากร ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่าเดิมกรมศุลกากรใช้ระบบฮาร์โมนไนซ์ ค.ศ. 2002 ซึ่งกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร 6 หลัก และล่าสุดใช้ระบบฮาร์โมนไนซ์ ค.ศ. 2007 กำหนดพิกัดอัตราศุลกากรซึ่งประกอบด้วยตัวเลข 8 หลัก ซึ่งกำหนดขึ้นภายในกลุ่มอาเซียน เป็นการกำหนดพิกัดฯ สินค้าทั้งที่เป็นสินค้าใหม่และของเสียปนกัน ดังนั้นหากเสนอให้มีการกำหนดพิกัดฯ ประเภทย่อยสำหรับสินค้าอันตรายโดยกำหนดในระดับ 3 หลักท้ายประเภทพิกัดฯ 8 หลักตามพระราช

กำหนดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2530 (ปรับปรุงถึงวันที่ 1 กรกฎาคม 2551) ในรูปของรหัสสถิติเหมือนกรณีวัตถุอันตราย ซึ่งกรณีนี้ได้เคยปฏิบัติกันมาแล้ว อาทิ สาร CFCs เป็นต้น ทั้งนี้ ประเทศไทยได้กำหนดรหัสพิกัดเพิ่มเติม 3 หลัก (รวมเป็น 11 หลัก) เพื่อจำแนกเป็นรายการสินค้า แต่ยังไม่ครอบคลุมรายการของเสียอันตราย ซึ่งกรมศุลกากรรับนำประเด็นความเป็นไปได้ในการกำหนดรหัสสถิติของของเสียอันตรายเพิ่มเติมจากพิกัดอัตราศุลกากรที่ใช้อยู่เดิมไปหารือและจะแจ้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทราบ นอกจากนี้ นางสาวสมพรฯ เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายประสานเป็นหน่วยงานหน้าด่านร่วมกับกรมศุลกากรเพื่อดำเนินการตรวจสอบการนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายอย่างเคร่งครัดต่อไป

2. นายบัณฑิตฯ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เสนอให้มีการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกสินค้าใหม่และของเสียเพิ่มเติม รวมทั้งกำหนดบทลงโทษกรณีผู้นำเข้าสำแดงเท็จเพื่อนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมาย

3. นายภัทรพลฯ ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าเคยพบกรณีผู้ประกอบการส่งออกของเสียอันตรายโดยไม่ขออนุญาต ซึ่งมีความผิดทางกฎหมายและกรมโรงงานอุตสาหกรรมร่วมกับกรมควบคุมมลพิษจึงเข้าตรวจสอบและเห็นว่าเป็นการลักลอบส่งออกของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมายจึงได้แจ้งความดำเนินคดีแล้ว 2 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างการส่งฟ้อง ทั้งนี้ โทษตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายฯ ค่อนข้างอ่อน กล่าวคือ กำหนดโทษปรับ 200,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับโทษตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ กรณีสำแดงเท็จ กำหนดโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และกรณีลักลอบหนีศุลกากร กำหนดโทษปรับ 4 เท่าของราคาของรวมค่าอากร หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งการดำเนินคดีตามกฎหมายให้ดำเนินการตามกฎหมายที่มีโทษสูงกว่า ดังนั้นหากมีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้วจะไม่มีมีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายอีก

4. ประธานเสนอให้ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและกรมโรงงานอุตสาหกรรมสนับสนุนมาตรการให้ผู้ประกอบการดำเนินการนำเข้าส่งออกอย่างถูกต้องกฎหมาย

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบในหลักการการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรของของเสียเคมีวัตถุ ตามข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษ โดยมอบหมายให้กรมศุลกากรนำประเด็นความเป็นไปได้ในการกำหนดรหัสสถิติของของเสียอันตรายเพิ่มเติมจากพิกัดอัตราศุลกากรที่ใช้อยู่เดิมไปหารือและแจ้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทราบ รวมทั้งนำข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษใช้ประกอบการพิจารณากำหนดพิกัดอัตราศุลกากรหรือรหัสสถิติของของเสียเคมีวัตถุ (ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ให้ครบถ้วนและนำมารายงานให้คณะทำงานฯ ทราบในการประชุมครั้งต่อไป

2. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับรายการของเสียอันตรายตามที่สำนักเลขาธิการอนุสัญญาบาเซลได้เคยจัดทำข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนิซ์ ค.ศ. 2007 แล้ว ให้กรมศุลกากรใช้ประกอบการดำเนินการต่อไป

3.2.4 การกำหนดหลักเกณฑ์การพิสูจน์ว่าเป็นของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซล

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าเนื่องจากอนุสัญญาบาเซลกำหนดประเภทของเสียที่ถูกควบคุมตามภาคผนวก 1 รายการของเสียที่มีลักษณะอันตราย ตามภาคผนวก 8 และรายการของเสียที่ไม่ครอบคลุมตามอนุสัญญาบาเซล ตามภาคผนวก 9 รวมทั้งยังกำหนดลักษณะอันตราย ตามภาคผนวก 3 โดยการจำแนกและพิสูจน์ลักษณะอันตราย 14 ประเภท ขณะที่ประเทศไทยได้กำหนดของเสียอันตรายตามอนุสัญญาบาเซลไว้ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย บัญชี ข หมวดของเสียเคมีวัตถุ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย โดยต้องมีองค์ประกอบในปริมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 โดยน้ำหนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาบาเซล กรมควบคุมมลพิษจึงเห็นควรเสนอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของของเสียอันตรายตามภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาบาเซลที่จะมีการอนุญาตให้นำเข้ามาในราชอาณาจักรภายใต้กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตนำเข้าส่งออกของเสียอันตรายเข้ามาในและออกไปนอกราชอาณาจักร โดยอาจพิจารณา กำหนดตามแนวทางการพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่เป็นของเสียอันตรายตามภาคผนวก 2 ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548 ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีความสอดคล้องตามภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาบาเซลอยู่แล้ว รวมทั้งเสนอว่าในกรณีการขออนุญาตส่งออก นอกจากต้องพิสูจน์ตามแนวทางดังกล่าวแล้วควรกำหนดให้ผู้ส่งออกต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้นำเข้าปลายทางตามทีอนุสัญญาบาเซลกำหนดเพิ่มเติม

ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง โดยมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าอนุสัญญาบาเซลได้กำหนดลักษณะอันตรายไว้ตามภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาฯ แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของของเสียอันตรายไว้ ซึ่งประเทศภาคีสามารถกำหนดกฎหมายภายในประเทศของตนได้ ขณะนี้ประเทศไทยใช้เกณฑ์การพิสูจน์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งครอบคลุมเฉพาะของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมเท่านั้น

2. นายภัทรพลฯ ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม เห็นด้วยกับข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการฯ ในการกำหนดเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของของเสียอันตรายเพื่อใช้พิจารณาการอนุญาตการนำเข้าของเสียอันตรายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวัตถุอันตราย ซึ่งครอบคลุมการขนส่งทั้งภายในประเทศและการเคลื่อนย้ายข้ามแดนด้วย เพื่อให้มีความเชื่อมโยงกับเกณฑ์ฯ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้อยู่เดิม สำหรับการส่งออกซึ่งต้องได้รับความยินยอมการเคลื่อนย้ายอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรจากประเทศผู้นำเข้า และผู้นำผ่านแดน ที่เสนอให้ต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้นำเข้าปลายทางตามทีอนุสัญญาบาเซลกำหนดนั้น อาจต้องมีการหารือกับผู้ประกอบการก่อนการส่งออกว่าจำเป็นต้องใช้เกณฑ์ฯ ดังกล่าวด้วยหรือไม่

มติที่ประชุม

เห็นชอบในหลักการให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของเสียอันตรายในการอนุญาตนำเข้ามาราชาอาณาจักร โดยใช้แนวทางการพิสูจน์ลักษณะและสมบัติของสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่เป็นของเสียอันตรายตามภาคผนวก 2 ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. 2548 ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรมตามที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซลพิจารณา มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมดำเนินการเรื่องดังกล่าวต่อไป

3.2.5 การควบคุมของเสียที่เก็บรวบรวมจากบ้านเรือน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับการควบคุมของเสียที่เก็บรวบรวมจากบ้านเรือน เนื่องจากพบว่ามีการขอนำเข้าของเสียที่เก็บรวบรวมจากบ้านเรือนเข้ามาในประเทศไทย อาทิ (1) ของผสมของกระดาษ ขวดพลาสติก และกระป๋อง (paper, mixed bottles and mixed cans) จากสกอตแลนด์ น้ำหนักรวม 24,000 ตัน ซึ่งกรมควบคุมมลพิษร่วมตรวจสอบกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่าของผสมดังกล่าวไม่สามารถนำเข้าสู่กระบวนการผลิตได้โดยไม่ผ่านการคัดแยกและทำความสะอาดอีก หากมีการนำเข้ามาผ่านกระบวนการคัดแยกในประเทศก่อนการรีไซเคิลอาจมีบางส่วนที่รีไซเคิลไม่ได้จะก่อให้เกิดของเสียที่ต้องกำจัดในประเทศเพิ่มขึ้น และยังไม่มีการขนถ่ายสินค้าดังกล่าวเข้ามาในประเทศไทย และ (2) ของตกค้างเศษกระดาษบดย่อยอัดเป็นเม็ดและของตกค้างที่หมดอายุและเสื่อมสภาพ จากประเทศญี่ปุ่น จำนวน 32 ตันคอนเทนเนอร์ ซึ่งได้นำออกขายทอดตลาดโดยกำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจนให้ผู้รับซื้อเป็นผู้ประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมให้ประกอบกิจการโรงงานประเภท 040 101 105 และ 106 เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนมีนาคม 2551 จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการการควบคุมการนำเข้าของเสียที่เก็บรวบรวมจากบ้านเรือน โดยกำหนดเงื่อนไขให้อนุญาตของเสียดังกล่าวซึ่งสามารถนำไปรีไซเคิลได้หรือเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมได้ทั้งหมดโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการคัดแยกอีก

ที่ประชุมได้อภิปรายเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง โดยมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. นายบัณฑิตฯ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย รับจะนำข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยว่าจะได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร และจะนำเสนอให้ที่ประชุมทราบในการประชุมครั้งต่อไป

2. นายภัทรพลฯ ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่ากรมโรงงานอุตสาหกรรมอนุญาตให้มีการนำเข้ามาเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในโรงงานอุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่อนุญาตให้มีการนำเข้ามาเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของเสียที่ผสมรวมกัน จำเป็นต้องผ่านกระบวนการคัดแยก จึงเห็นด้วยกับข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษที่ควรกำหนดควบคุมของเสียดังกล่าวให้นำเข้าได้โดยของเสียดังกล่าวไม่ควรถูกต้องผ่านกระบวนการคัดแยกอีก

3. นายภัทรพลฯ ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ตั้งข้อสังเกตว่ากรณีของเสียจากบ้านเรือนที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการคัดแยกแต่สามารถเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลได้เลย เช่น กระดาษซึ่งมีประเภทวัสดุหลากหลาย อาทิ กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษพิมพ์เขียว เป็นต้น อาจต้องมีการกำหนดประเภทวัสดุเพิ่มเติม

มติที่ประชุม มอบหมายให้สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยนำข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษไปหารือกับผู้ประกอบการและแจ้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมเสนอคณะทำงานฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอว่าจะดำเนินการศึกษารายการของเสียตามภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซลที่สอดคล้องหรือเป็นของเสียอันตรายตามที่กฎหมายภายในประเทศกำหนดไว้ เพื่อพิจารณาประกาศเป็นของเสียเคมีวัตถุที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนเพิ่มเติมตามอนุสัญญาบาเซล โดยจะหารือร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมและนำเสนอคณะทำงานฯ พิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการศึกษารายการของเสียตามภาคผนวก 9 ของอนุสัญญาบาเซลที่สอดคล้องหรือเป็นของเสียอันตรายตามที่กฎหมายภายในประเทศกำหนดไว้ เพื่อพิจารณาประกาศเป็นของเสียเคมีวัตถุที่ควรควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนเพิ่มเติมตามอนุสัญญาบาเซล และเสนอคณะทำงานฯ พิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา 16.40 น.

นางสาวมกรา ทัพพุน
นางสาวเบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์
นายภัทรพล ตูลารักษ์
ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวธีราพร วิริวุฒิก
ผู้ตรวจรายงานการประชุม